

İlkokul 3.Sınıf Fen Bilgisi Kitabında Portakalın Yaşam Döngüsü!

İlkokul 3.Sınıf Fen Bilimleri ders kitabında bitkilerin yaşam döngüsü anlatılırken portakalın yaşam döngüsü örnek veriliyor. Ancak bu örnekte pek çok kavram yanlış veriliyor. Fen Bilgisinin temeli bu yanlışlarla atılıyor, velilerin bunlara dikkat etmesi gerekir.

Portakalın yaşam döngüsü (s.164-165) şöyle anlatılıyor: (Parantezler bana ait.)

“Bazı bitkilerde çiçek bulunur. Çiçek bitkinin üremesini sağlayan organdır. Portakal çiçekli bitkidir. (Bu ilk üç cümle fazlalıktır.) Portakalın yaşam döngüsüne ait aşağıda verilen diyagramı inceleyiniz.”

1.kutu: Portakal çekirdeği, portakal tohumudur. (Tohum adı, her yıl yeniden ekilen taneli bitkiler için kullanılır! Portakal turunc çekirdeğinden yetiştirilir.) Tohumlar uygun ortam koşullarında (Uygun ortam ile uygun koşul aynı kavramdırlar!) ekildiğinde yeni bir bitki (Bitki değil fidan yetişir!) oluşturabilen yapılarıdır. (Cümle bozuk!)

2.kutu: Tohum, hava alan (zaten açık alana ekilir!) ve sıcak bir ortamda ekilmeli, belli aralıklarla sulanmalıdır. (Bu cümle ile önceki cümle arasında anlatım farkı var, uyumsuz kurgulanmıştır!)

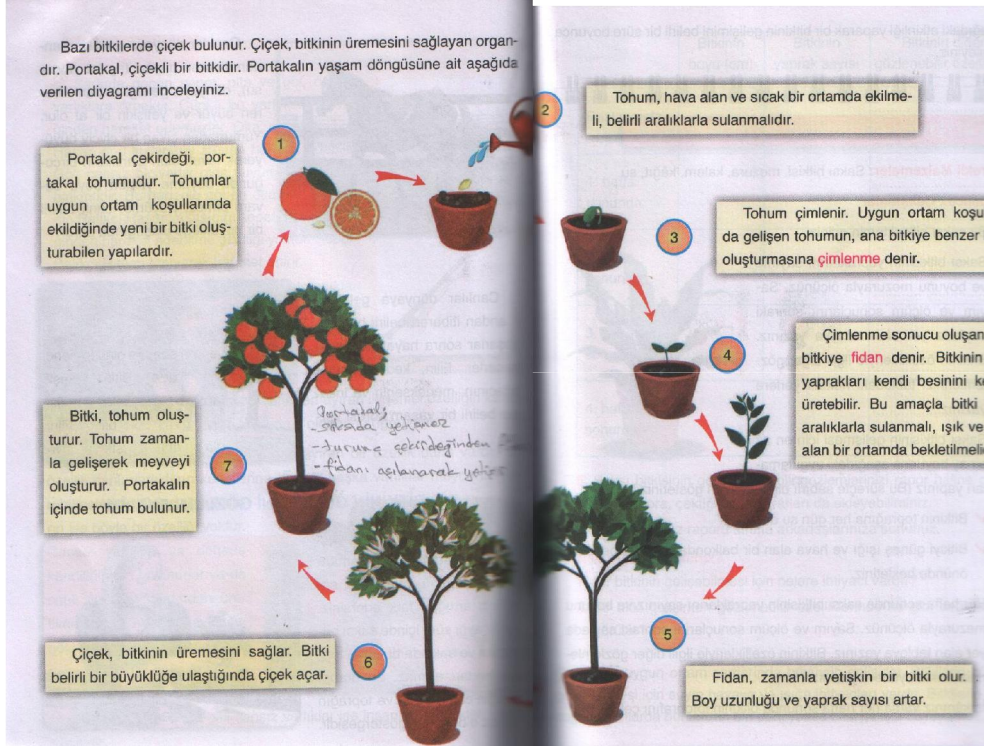
3.kutu: Tohum çimlenir. Uygun ortam koşullarında (uygun koşullarda!) gelişen tohumun, ana bitkiye benzer bitkiyi oluşturmasına çimlenme denir.

4.kutu: Çimlenme sonucu oluşan genç bitkiye (Çimlenen çekirdekten bir filiz çıkar.) fidan denir. (Filizler 20-30santimetre kadar büyüyünce buna fidan denir.) Bitkinin yeşil yaprakları kendi besinini kendisi üretebilir. Bu amaçla (Bu nedenle!) bitki (fidanlar!) belirli aralıklarla sulanmalı, ışık ve hava alan bir ortamda bekletilmelidir (bekletilir). (Cümleler arasında anlatım/dil farkı var.)

5.kutu: Fidan zamanla yetişkin bitki (ağaç!) olur. Boy uzunluğu (Boyu uzar) ve yaprak sayısı artar. (Boyu 40santimetre kadar uzadığında yetişkin ağaçtan alınan portakal dalıyla aşılır!)

6.kutu: Çiçek bitkinin üremesini sağlar. (Nisan ayında çiçek açar!) Bitki belirli bir büyüklüğe ulaştığında (Portakal ağacı meyve verecek olgunluğa eriştiğinde) çiçek açar. (İlk cümle sona gelmeliydi!)

7.kutu: Bitki tohum oluşturur. (Meyvesinin içinde tohum oluşur!) Tohum gelişerek meyveyi oluşturur. (Çiçekler zamanla meyveye dönüşür!) Portakalın (Meyvelerin) içinde tohum (çekirdek) bulunur.

Kutulardaki açıklamalarda anlatım birliği yok ve bazı paragraflarda sonra gelmesi gereken cümle önce yazılmış haldedir. Böylece, cümleler arasında bağlantılar kopartılmış, yaşam döngüsünün aşamaları karmaşık hale getirilmiştir. Açıkça söylemek gerekirse, bu kadar bozuk bir anlatımla doğadaki bu en temel döngüyü öğretmek mümkün değildir. Yazarın ilk yanışı zaten örnek olarak portakalın yaşam döngüsünü seçmesindedir.

Öncelikle portakal nasıl yetiştirilir bunu yazarın kendisi bilmelidir. Aksi halde benim gibi portakal bahçelerinde büyümüş nüfus cüzdanında doğum yeri Rize, mahallesi Portakallık yazan velilere hesap vermek zorunda kalır. Şu anda Portakallık ve İslampaşa mahallelerinde apartmanlardan arta kalan boş alanlarda turunçgillerin her türünde fidancılık devam etmektedir. Bahçelerimizde bizim ağaç kavunu dediğimiz bergamut bile yetişir. Bergamut çayı diye bilinen hoş içimli çay aslında içine ağaç kavunu kokusu katılmış çaydır, pek bilinmez. Ağaç kavunu reçeliktir. Turunç ise çekirdekleriyle tüm familyanın anasıdır, türün yengesi olduğu adında saklıdır; tur-yence'dir. Hem çiçekleriyle diğerlerine döllenme yaparak dökülmelerini engeller, hem de reçeli olur. Eskiden Rize'de mandalina ve portakal çiçeği kurutulup kış çayı olarak içilirdi. Limon çiçeğinden ise limon kolonyası yapılır.

Görüldüğü gibi, turunçgillerin yetiştiği bir ülkedeyiz, çoğu yerde çocuklar bunu yaşayarak da öğrenmişlerdir. Şimdi bir fen bilgisi kitabının yazarı portakalın yaşam döngüsünü anlatırken bu kadar çok yanlış yaparsa o çocuklara rezil olur.

Belirtmeden geçmeyeceğim; Rize mandalinası çekirdeksiz olur. Çekirdeksiz mandalina İzmir ve Aydın bölgesine Rize Portakallık mahallesinden gitmiştir. Şimdi Rize'de portakal bahçeleri apartmanlarla dolduğu için Rizeliler Ege'den gelen çekirdeksiz mandalınayı manavdan satın alıyor.

Portakal ağacı turunç çekirdeğinden yetişmiş fidana aşılama yoluyla elde edilir. Kitabın yazarı keşke yaşam döngüsüne portakalı örnek seçmeseydi. Ya da bilerek seçti

Yanlış örnekle anlatılan yaşam döngüsü

Böyle yanlış kurgulanan bir yaşam döngüsüyle, tüm Karadeniz, Akdeniz ve Ege'nin narenciye bölgelerinde yaşayan öğrenciler Fen Bilgisi dersine olan güvenlerini daha yolun başında kaybeder.

Bir yazar çekirdek ile tohum arasındaki farkı da bilmeli, portakal ağacının saksıda değil bahçede olacağını da bilmeli, konu anlatımında tutarlılık (dil birliği) kuralını da bilmelidir.

Çocuklar doğru bilgilerle eğitilir. Özellikle temel atılan ilk bilgiler hiç hatasız olmak durumundadır. Çünkü daha sonra düzeltilmesi zordur.

Bu yanlışları nedeniyle kitap bozuk imalattır. Bozuk bir malı çocuğun önüne koymak ise velilerin buna karşı “ben bu bozuk kitabı reddediyorum” deme hakkını doğurur.

Kitabın kapağında dört tane asılı halde yanmakta olan lamba var. Burada gördüğüm önemli bir ışık hatasından söz ederek bitireceğim; yanan lambaların duyları karanlıkta!

Geometri müfredatı 2004’de kaldırılırken...

Görüldüğü gibi daha başlangıçta ışık bilgisini yanlış veriyoruz. Bunu nasıl yaparsın diye hesap da sormuyoruz. Bu kitaplarla Fen eğitimi olmaz demiyoruz, Fizikten neden sıfır çektiğimizi de sorgulamıyoruz.

Tıpkı 2004 yılında Ziya Selçuk Talim Terbiye başkanırken “Havuz hesaplarının ne gereği var, kaldırıyoruz” dediği zaman hesap sormadığımız gibi.

Geometri konularını müfredattan çıkartmaya o zaman başladı ve çocuklarımızın pergel cetvel iletki kullanmadan lise sona geldiklerini fark edene kadar on yıl geçti, travmatik sonuçlar gördük. Onca yıl ve halen, Ulu Esiğ/Ulu Işık (gökbilimi; fizik, geometri, matematik) dersi verilmeyen yere LİSE denilmez, demedik.

Liseler çoktan ilkokul seviyesine indi. 1970lerin ilkokulunda adam gibi geometri vardı. Artık bir yıldız çizemiyor liseli evlatlarımız, gelecek yıl liseler 2 yıla inecek ve hiçbir geometri görmeden lise okumuş sayılacaklar. Bu sene dört yıl Lise okuyan son çocuklarımız bunlar. Gelecek yıl başlayanlar iki yıllık programa tabi olacak. Ya sonra fakülte ne olacak, soranlara, diyor ya Gattocular, merkezi sistem sınavı reddetme hakkınızı kullanın diye. Onu da siz istediniz diye kaldıracaklar.

Bakın Ziya Selçuk hiç telaş etmeden çok güzel bir değişim olacakmış gibi demeçler veriyor, acıtmadan, kurbağayı ürkütmeden. Ama şu anda liselerde Matematik öğretmenleri feci halde acıtılıyorlar. Öğrenciler etüd merkezinden bozuk geometri testlerini getirip okuldaki öğretmenine dayatıyorlar, sen öğretemiyorsun demeye şikâyetler yükseltiyor. Geometri test olmaz çizim olur diyen öğretmenini okul müdürüne şikayet ediyor.

Bunun tetiklendiğini söylemeye gerek yok, etüd merkeziyle okul öğretmeni üzerinden çatışma ortamı yaratılıyor. Oysa bu bulanık suda öğrencilerin kendileri avlanacak. Dershaneler gidecek, liseler 2 yıla inecek, lise 3-4 bilgilerini veren öğretmen isteseler de bulamayacaklar, öğretmen kadroları yarı yarıya azaltılacak, vb çalkantılara gebeyiz, bunu konuşmuyoruz.

Sonra da lise öğrencisi internetten eriştikleri öylesine bilgilerle paralı sınav şirketlerine seviye ölçtürmeye koşup duracaklar, o puanla fakülteye geçiş gelecek. Krizdeki sermaye piyasasına taze kanı eğitim piyasasıyla bulacaklar. Onun için eğitim piyasası kurulmasına karşı çıkan bir tek siyasi parti yok.

Ben de çığlık atmıyorum artık

Bakın, ben de çığlık atmadan yazıyorum bunları. Enerjimi mahkemeye saklıyorum.

Talim Terbiye başkanıyla mahkemelik olduk; bir yazımda eleştiri sınırını aştığım iddiasıyla beni mahkemeye verdi, 4 Ekim’de mahkememiz var. İyi bir savunma hazırladım, odatv yazılarımı da ekleyeceğim savunmama. İyi bir avukatım var, Av.Neslihan Özfidan. Velilerin onu tanımasını isterim, çünkü artık velilere destek veren bir avukatımız var. (Arama: Yargının güncel sorunları Neslihan Özfidan Halk TV)

Bakan Ziya Selçuk'a havuz hesaplarını kaldırdığı zaman tepki göstermeyen veliden liseleri 2 yıla indireceği zaman tepki vermesini hiç beklemiyorum. 3 ay sonra açıklayacağı budur.

En tahsilli veli bile eminim lisedeki oğlunun “yıldız dairenin içine çizilir” bunu bilmediğinden haberi yoktur. Lise geometrisi sadece açıların hesaplanmasına indirildi, itiraz eden bir tek veli yoktu. Klasik yöntem kullanarak ispatlı geometri yaptıran öğretmenin karşısına dikilen, bunları yapma bize sınavda sorulacak testleri çöz diye bastıran öğrenciler var ve veli de peşin para verdiği testçi etüt öğretmeninden yana...

Lise öğretmenlerini yıllardır böyle, dershaneyle, hatta Fetönün ışık evleriyle okul arasında sıkıştırıp durdular. Hiç para almadan öğrencilerini çalıştırıp iyi yerlere gönderen öğretmenleri düşman görüp türlü iftiralarla soruşturmalara sürgünlerle onları yıpratıyorlar. Üzgünüm ki lise öğretmenleri bu mesleki sorunlarını üyesi oldukları sendikalara bile götürüyorlar, yalnız bırakıldılar. Başına darbe yiye yiye abandone olmuş boksör gibi, artık ne olacaksa olsun minderde kalıp yumruk yemekten iyidir deme noktasına getirildiler. Liseler 2 yıla indirilirken buna direnecek veli de kalmadı, öğretmen de kalmadı, sendika da kalmadı; tarihe not düşmek için bunu söylüyorum.

Şimdi artık piyasaya geçişin önünde engel olacak kimse kalmadı. Üç ay sonra “4 yıllık liseye gerek yok, bu kadar öğretmeni okulda tutmanın da gereği yok, devleti küçültüyoruz, yükümüzü hafifletiyoruz” diyerek 2 yıla indirip bitirecekler liseleri. Bu süreci tamamlamanın bakanıdır Ziya Selçuk.

Dahası geliyor, kalbiniz dayanabilirse devam edeceğim.

.....

Sırada neler mi var?

Müzik, Resim ve Beden Eğitimi derslerinin “yetenekli öğrencilere kurs” adı altında okul dışına çekilmesinde sıra.

<https://www.memurlar.net/haber/776331/son-siniflarda-gorsel-sanatlar-muzik-beden-egitimi-ve-spor-derslerinden-yetistirme-kursu-acilacak.html>

İngiltere'deki gibi talep eden az sayıda öğrenciye belli okullarda veya belediyelerde kurslar verilecek. Böylece bu dersler devlet okullarında her çocuğa veriliyor olmaktan çıkartılacak ve her okulda bu derslerin öğretmeni olmayacak. Hatta okul zili çalmadan bahçede toplanmadan gelen öğrenci sınıfa geçip öğretmeni bekleyecek. (Bunu başlatan liseler maalesef var.) Bu yolla, milli bayramların tören öğretmenleri olan Beden Eğitimi ve Müzik Öğretmenleri okullardan çekilmiş olacak.

Ziya Selçuk görevdeyken okullara gönderilen 11.4.2004 tarihli Tebliğler Dergisinde yayınlanan bir yazıda “... ilgi, istek, beceri dersi olan Resim, Müzik, Beden Eğitimi, Din Kültürü ve İngilizce dersleri...” diyordu. Tanımı değiştirmişti, İngiltere'deki gibi olacak diye bekliyordum. Belgesi mahiye.com sitemdedir.

“İlgi istek beceri dersi olarak tanımlanan bir ders için okulda sınıf açmaya ve öğretmen tayin etmeye gerek yok” demek içindi o tanım değişikliği. SPAN danışmanları kendisine boşuna teşekkür etmemiştir.

Sayın Selçuk'un dönüşü muhteşem oldu, SPAN danışmanlarının planladığı gibi eğitimi piyasaya devretmeye devam edeceğinden eminim. Yaşam Boyu Öğrenme dairesinden gönderiliyor resmi yazılar, dikkat.

Adı geçen derslerin öğretmenlerini pek yakında kapıya koyacaklar. Onlara diyecekler ki piyasada özel merkezlerde, spor kulübünde veya evde “öğretici” olun. Son seminerde neden öğretmen yerine “öğretici” tanımı getirildiğini o zaman anlayacaklar.

Şimdi;

Yozgatlı Sumerli atalarımız kadar bizim de imalat hatası olan bozuk malı iade etme hakkımız var diyebilen velileri mahkemede yanımda olmaya çağırıyorum. Belki buradan kamuoyuna bir toplu ses gönderme şansımız olur.

Mahiye Morgül
22.9.2018